

**PLAN OCH RIKTLINJER
FÖR SVENSKA SHAGYA-ARABFÖRENINGENS VERKSAMHET SOM
STAMBOK- OCH REGISTERFÖRANDE FÖRENING
FÖR SHAGYA-ARABER I SVERIGE**

Godkända av SJV 2009-07-01

1. ORGANISATION

1.1 Föreningens uppbyggnad

Svenska Shagya-arabföreningen (SShF) är en ideell förening.

1.2 Syfte

SShF:s uppgift är:

- att tillvarata det avelsmaterial som finns i Sverige
- att sprida kunskap om rasen och dess företräden
- att föra stambok över shagya-araber i Sverige
- att verka för bevarande och utvecklande av stammen

1.3 Moderförening

SShF tillhör ingen moderförening, då det inte finns någon sådan för shagya-araben. SShF är ansluten till Internationale Shagya-Araber Gesellschaft (ISG) och har stambok godkänd av denna. Adress: ISG, Postfach 1139, DE-36209 Alheim, Tyskland.

1.4 Ekonomiska resurser

SShF:s verksamhet finansieras av medlemsavgifter.

Registrering, stambokföring och utfärdande av hästpass är avgiftsfinansierade och utförs till självkostnadspris.

1.5 Föreningens sammansättning

Medlemskap erhålls genom inbetalande av årsavgiften. Rösträtt innehas endast av medlem som är registrerad ägare till shagya-arab, vilken är inregistrerad i föreningen.

1.6 Styrelse

Föreningens styrelse består av fem ordinarie ledamöter och två suppleanter. Dessa utses av medlemmarna i enlighet med föreningens stadgar.

1.7 Kansli

Styrelsen anlitar en stambokförare med eget kansli. (Se aktuell lista hos SJV).

Föreningens övriga verksamhet sköts av ideellt arbetande styrelseledamöter och andra funktionärer utsedda av styrelsen.

1.8 Beslut om stambokföring

Stambokföraren ansvarar på styrelsens uppdrag för rutinmässiga beslut om stambokföring baserad på dessa plan och riktlinjer. Avslag på stambokföring samt övriga sådana ärenden som faller utanför den rutinmässiga beslutsgången avgörs av SShF:s styrelse. Styrelsens beslut kan överklagas till besvärsnämnden. Alla beslut som tillställs hästägare ska åtföljas av information om hur överklagning till besvärsnämnden kan ske.

1.9 Effektivt arbetssätt

SShF:s stambokförare ansvarar för följande (den beräknade årliga omfattningen anges inom parentes): grundstambokföring med passframställning (10-15), ägarbyten (10), riksstambokföring (5-10), höjning av värdebokstav (5) samt språngrullor för rasen (5). Alla inkomna ärenden behandlas fortlöpande. För icke kompletta ansökningar begärs kompletterande uppgifter i enlighet med 5.3.

1.10 Byte av registrator

Vid byte av registrator instrueras ny registrator av den tidigare. I händelse av registrators sjukdom tas arbetsuppgifterna över av Svenska Hästavelsförbundets (SH) kansli.

1.11 Tillgänglighet

Databasen (Blå Basen) finns tillgänglig på Internet via SH:s hemsida och via länk från föreningens egen hemsida. De uppgifter som krävs finns i databasen. Övriga uppgifter kan erhållas från SShF:s stambokförare.

1.12 Besvärsnämnd

Enligt avtal med SH används dess besvärsnämnd, vilken är uppbyggd enligt följande: Besvärsnämnden utses årsvis av styrelsen och ska bestå av minst tre med hästavel väl förtrogna ledamöter, varav en jurist. Besvärsnämnden är beslutsför med minst tre av ledamöterna närvarande, varav en jurist. Beslut fattas med enkel majoritet. Vid lika röstetal har ordföranden utslagsröst.

Besvärsnämndens beslut ska vara skriftliga och innehålla en utförlig redovisning av de uppgifter och skäl som ligger till grund för utgången samt uppgift om vilka som deltagit i beslutet.

I de fall som besvärsnämndens beslut går en klagande emot ska denne, när beslutet delges, erhålla upplysningar om följande förhållanden:

att beslutet kan överklagas om klaganden anser att registreringen eller handläggningen av ärendet eller frågan ej har skett i enlighet med gällande föreskrifter eller förevarande plan och riktlinjer,

att överklagandet ska ske till Jordbruksverket i enlighet med 15 § förordningen (2006:816) om kontroll av husdjur m.m. och

vad en klagande har att iakttaga, enligt 2 § lagen (1986:1142) om överklagande av beslut av enskilda organ med offentliga förvaltningsuppgifter, för att ett överklagande ska kunna upptas till prövning.

1.13 Tillämpning av förvaltningslagen

SShF ska i frågor som rör registrering och stambokföring av hästdjur tillämpa förvaltningslagen (1986:223) i frågor om parts rätt att få del av uppgifter, om jäv, om motivering av beslut och om underrättelse av beslut.

2. ICKEDISKRIMINERING OCH OFFENTLIGHET

I verksamheten som register- och stambokförande förening ska alltid principen om ickediskriminering tillämpas. Uppgifter om registrering och stambokföring och moment som ingår i denna ska vara offentliga.

Arbetet sköts av stambokförare utan eget intresse i de aktuella hästarna. I det fall denna är jävig kontrolleras ärendet av föreningens ordförande.

3. AVELSMÅL OCH ANTALET AVELSDJUR

3.1 Avelsmål

Shagya-araben härstammar från de österrikiska och ungerska stuterierna Babolna, Mezöhegyes och Radautz, och är en vidareutveckling på internationell basis av den ”arabiska hästen”. Avelsmetoden är renrasavel, d.v.s. de nationella avelsföreningarnas stamböcker är slutna. Avelsmålet är en långlinjerad, rejält byggd och relativt stor arabisk häst, lämplig både som ädel rid- och körhäst, för alla och envar. Avelsmålet ska uppnås genom renrasavel, med möjlighet att tillföra gener från arabiskt fullblod.

3.2 Antal avelsdjur

Uppskattningsvis finns totalt ca 3.000 shagya-araber i världen.

Länder med av ISG, godkänd Riksstambok:

Bulgarien, Colombia, Danmark, Frankrike, Israel, Nederländerna, Norge, Rumänien, Schweiz, Slovakien, Spanien, Sverige, Tjeckien, Tyskland, Ungern, USA, Venezuela och Österrike.

Shagya-araber finns t ex också i följande länder: Irland, Italien, Polen, Ryssland och Storbritannien.

För närvarande finns 5 shagya-arabhingstar i Sverige som är godkända enligt rasvisa krav.

Antalet ston 3 år eller äldre är ca 70 st.

Under de senaste 5 åren har totalt 42 ston betäckts, därav 11 utomlands.

3.3 Antalets tillräcklighet

Shagya-araben är en numerärt liten ras i Sverige, och antalet svenska hästar aktiva inom aveln därmed något begränsat. SShF arbetar därför för att uppmuntra till avelssamarbete med övriga medlemsländer inom ISG. Stoägare åker utomlands med sina ston för betäckning. Hingstar leasas från olika länder i Europa av svenska uppfödare, för att betäcka våra svenska ston och därigenom föra in nytt blod till den svenska aveln. Föreningen arbetar också för att öka importen av ur avelssynpunkt värdefulla Shagya-araber. Varje år sker ett antal importer. Svenskuppfödda hästar har också exporterats till ett flertal länder såsom Danmark, Norge, Tyskland, Ungern och Österrike och har alltså ett gott anseende i övriga Shagya-världen. Vidare arbetar föreningen för att öka det årliga antalet betäckta ston, uppmuntra till avelvärdering och stambokföring, samt till att fler Shagya-araber syns ute på tävlingsbanorna och därmed ökar intresset för rasen.

4. RASBESKRIVNING

Exteriör

Färg

Skimmel, brun, svart, fux.

Allmänt intryck och typ

Shagya-araben skall vara en vacker, elegant och harmonisk ridhäst, med distinkt arabtyp. Typiskt för rasen är fin hårbeklädnad och silkeslen man och svans, samt arabtypiskt huvud och kropp. Avelshingstar och avelsston skall uppvisa en tydlig könskaraktär, varvid hänsyn skall tas till den arabiska hästens sena utveckling.

Icke önskvärt är avelsdjur med svagt utpräglad rastyp och/eller svag könskaraktär.

Huvud

Önskvärt är ett litet, torrt och välmodellerat huvud med konkav eller rak nosrygg. Ögonen skall vara stora och mörka och de ska vara placerade långt från varandra. Näsborrharna skall vara mörka, stora och skall lätt kunna vidgas. Huvudet skall vara väl ansatt på halsen och utrymmet mellan ganascherna skall vara tillräckligt stort. Hästens tandställning skall vara korrekt.

Icke önskvärt är ett stort, tungt, grovt huvud, små ögon, ögon placerade alltför högt eller alltför långt åt sidan, trång käftgrop och alla former av felaktiga tandställningar.

Hals

Önskvärt är en lång, ädel ridhästhals med ett väl ansatt huvud med smidig övergång mellan huvud och hals såväl upptill (nacken) som nedtill (struplinjen) och en välvd hals.

Icke önskvärt är en alltför högt eller alltför lågt ansatt hals, liksom en utpräglad underhals. Särskilt en kort, grov hals skall bedömas negativt.

Bog och sadelläge

Önskvärt är en lång, välliggande bog och en väl markerad och tillräckligt lång manke.

Icke önskvärt är en kort, omarkerad, brant bog, en alltför omarkerad och kort eller mycket hög och spetsig manke.

Rygg

Önskvärt är en väl sluten bål och en medellång, harmonisk, välmusklad ej alltför rak rygg, vilket möjliggör en elastisk ryggverksamhet.

Icke önskvärt är en mycket kort eller en mycket lång rygg och en matt rygg med svagt eller spänt/välvt njurparti.

Kors

Önskvärt är ett långt och inte alltför sluttande kors.

Icke önskvärt är ett alltför platt (horisontellt) eller mycket stupande eller kort kors.

Extremiteter

Önskvärt är torra, välmusklade framben med väl markerade ledgångar. Bakbenen skall vara korrekt vinklade med god inskening och breda hasor. Kotorerna skall vara elastiska och medellånga.

Icke önskvärt är alla felaktiga benställningar, svag muskulatur, alltför korta eller alltför långa, alltför uppräta och alltför veka kotor, alltför vinklad eller alltför rak has, samt att överarmen är vriden så att armbågen pekar inåt.

Hovar

Önskvärt är välformade och välproportionerliga hovar.

Icke önskvärt är alla felaktiga hovformer liksom alltför trånga, små, stumma eller vida hovar och utflytande trakter.

Rörelsernas korrekthet

Önskvärt är korrekta rörelser på en rak linje sett framifrån.

Icke önskvärt är samtliga avvikelser från ett korrekt rörelseschema, exempelvis nystande, biljardering eller ojämn gång, liksom instabila leder.

Rörelser

Skritt

Önskvärt är en taktmässig, regelbunden fyrtaktig skritt, som är energisk, lösgjord och vägvinnande.

Icke önskvärt är en ej taktmässig skritt eller en skritt med stört rörelsemönster (passgång), kort, markbunden eller stel skritt.

Trav

Önskvärt är en taktmässig (tvåtaktig) trav med god energi, bra påskjut och där bakbenen tydligt sätts in under hästens tyngdpunkt, vägvinnande och med utmärkt schwung och elasticitet, samt ett tydligt svävmoment.

Icke önskvärt är en ej taktmässig trav eller en trav utan energi, kort med dålig bogfrihet, flacka rörelser utan schwung eller en trav där hästen är låst i sina rörelser.

Galopp

Önskvärt är en taktmässig (tretaktig), energisk, kraftfull, stolt, schwungfull, rund och elastisk galopp ”i uppforsbacke“.

Icke önskvärt är en ej taktmässig galopp, överilad galopp och markbundna, korta, flacka rörelser utan schwung.

Hoppning

Önskvärt är en mycket hoppglad, modig häst med god hoppförmåga, bra frambensteknik (välvinklade framben) och bra bakbensteknik (”öppnar upp sig” korrekt) samt en elastisk och väl välvd rygg (bascule) över hindret. Dessutom är det önskvärt med en optimal taxeringsförmåga och en utmärkt teknik.

Icke önskvärt är en häst som är ovillig, rädd eller okontrollerad vid hoppning, som hoppar med hängande framben, hög huvudställning i språnget, indragna bakben eller en låst och rak rygg.

Ridbarhet

Önskvärt är för ryttaren angenäma rörelser, där ryttaren kan följa hästen väl, med god ryggverksamhet hos hästen, samt ett uppmärksamt, lätt, stadigt stöd, att hästen tuggar nöjt på bettet med tillräcklig salivproduktion, en god framåtbjudning och god läraktighet.

Icke önskvärt är stötiga och för ryttaren obekväma rörelser, en spänd häst som ej kommer till lösgjordhet, som är motspänstig och går mot handen, är okänslig, klumpig, trög, hård i munnen eller med tungfel, med ett alltför slött eller alltför häftigt temperament och som inte har lätt för att lära.

Övrigt

Inre egenskaper

Önskvärt är ett förtroendefullt och trevligt uppträdande i stallet, samt ett lugnt och tryggt uppträdande utanför stallet, ett stabilt temperament och god hanterbarhet vid ovanliga händelser och stressmoment.

Icke önskvärt är ett falskt, lömskt uppträdande i stallet, oroligt och ängsligt uppträdande mot människor samt panikartade, okontrollerbara reaktioner vid ovanliga händelser och stressmoment.

Sundhet

Önskvärt är en robust, sund, långlivad häst med god fruktsamhet. Önskvärt är även uthållighet och anspråkslöshet.

Shagya-araben skall dessutom vara fri från ärftliga fel, sjukdomar i extremiteterna såsom Podotrochlose (strålbenshälta) OCD (osteochondros), spatt och artros i hovleden, liksom luftvägssjukdomar.

5 IDENTIFIERING

5.1 Identitet

Hästens identitet ska verifieras på något av följande sätt:

För shagya-arab:

- Chipmärkning, korrekt rapporterad betäckningsrapport i original, signalementsbeskrivning med konturdiagram på särskild blankett utfärdad av en av SH godkänd ID-kontrollant, DNA-/blodtypning med härstamningskontroll.
- Utländsk originalhandling utfärdad av stamboks- och registerförande förening som är godkänd av ISG, där identiteten är kontrollerad av SH godkänd ID-kontrollant. En professionell översättning av originalhandling ombesörjes och bekostas vid behov av hästägaren. DNA-/blodtypning med härstamningskontroll.

För shagya-korsning:

- Chipmärkning utförd vid sidan av modern, korrekt rapporterad betäckningsrapport i original, signalementsbeskrivning med konturdiagram på särskild blankett utfärdad av en av SH godkänd ID-kontrollant.
- Chipmärkning, korrekt rapporterad betäckningsrapport i original, signalementsbeskrivning med konturdiagram på särskild blankett utfärdad av en av SH godkänd ID-kontrollant, DNA-/blodtypning med härstamningskontroll.
- Utländsk originalhandling utfärdad av inom EU stamboks- och registerförande förening där identiteten är kontrollerad av SH godkänd ID-kontrollant. En professionell översättning av originalhandling ombesörjes och bekostas vid behov av hästägaren.

I samtliga fall gäller att ID-kontrollen inte får utföras av hästägaren eller uppfödaren.

Innan chip injiceras kontrolleras om hästen sedan tidigare är chipmärkt.

5.2 Begärda handlingar

För registrering krävs att hästen är identifierad enligt något av de alternativ som anges i punkt 5.1.

Dessutom krävs kopia av köpekvitto, såvida det inte är uppfödaren som äger hästen, med uppgift om köpare, säljare, hästens namn och försäljningsdatum. Köpeskillingen behöver ej anges. Om köpekvitto saknas ska ägandet intygas av två ojäviga personer.

Ett ifyllt konturdiagram krävs vid utfärdande av en ny identitetshandling eller registrering av en häst utan ett i passet ifyllt konturdiagram.

Namnbyte på redan registrerad häst får inte ske.

5.3 Komplettering

Samtidigt som en icke komplett ansökan inkommer begärs kompletterande uppgifter in. Skulle ingen komplettering inkomma inom tre månader begärs på nytt en komplettering.

5.4 Avslut av ej kompletta ansökningar

Inkommer ingen komplettering inom en månad efter det att andra kompletteringsbegäran skickats avskrivs ärendet. Inkomna handlingar sparas på SShF:s kansli.

5.5 Identitetshandling

Utfärdas i enlighet med KOMMISSIONENS FÖRORDNING (EG) nr 504/2008 av den 6 juni 2008 om tillämpning av rådets direktiv 90/426/EEG och 90/427/EEG avseende metoder för identifiering av hästdjur.

5.6 Identitetsnummer

Registreringsnumret består av åtta siffror. De två första anger raskod, de två följande siffrorna anger de två sista siffrorna i hästens födelseår, de fyra sista siffrorna är löpnummer.

SShF tillämpar följande raskoder:

- Raskod 14 Renrasiga shagya-araber
- Raskod 64 Shagya-korsningar

UELN tilldelas genom att innan registreringsnumret lägga siffrorna 752014.

Häst är som tilldelats UELN behåller detta. Dessa hästar tilldelas ett registreringsnummer uppbyggt enligt ovan.

5.7 Uppfödare

En hästs uppfödare är den fysiska eller juridiska person som vid hästens födelse var ägare till hästens moder. Om uppfödarskapets rättigheter har överlåtits till annan person t ex genom avtal upprättat före hästens födelse, vilket bifogats registreringsansökan ska denna person anses som uppfödare.

5.8 Förkommen originalhandling

Då originalhandling (identitetshandling/betäckningsrapport) förkommit skall hästägaren lämna in en skriftlig redogörelse för förlusten samt ett intygande att hästen är identisk med

den registrerade hästen, samt styrkt ägandeskap och fullständig ägarföljd. som arkiveras tillsammans med registreringsansökan. Innan ny handling utfärdas ska:

1. På hästägarens bekostnad genomförs identitetskontroll genom i förekommande fall chipavläsning, kontroll mot konturdiagram eller blod/DNA-typning
2. Efterlysning av förlorad originalhandling, i fackpress på hästägarens bekostnad

6 STAMBOK FÖR SHAGYA-ARABER

6.1 Ras som stambokförs

Föreningen stambokför shagya-araber i Grundstambok resp. Riksstambok

6.2 Tillvägagångsätt vid stambokföring

Alla stambokföringar sker genom SH:s passprogram i dess databas (Blå Basen).

Stambokföraren ansvarar, på styrelsens uppdrag, för att korrekt stambokföring sker.

Hästen förs in i grundstamboken med ett unikt identitetsnummer enligt 5.6.

Ägaren erhåller ett hästpass.

6.3 Härstamningskrav

Berättigade för stambokföring är hästar som uppfyller kraven i avelsprogrammet, dvs.

de vars ursprung kan spåras tillbaka både på faders- och moderssidan till de statliga och privata ungerska och österrikiska stuterierna Bábolna, Mesoehgyes och Radautz, och som är införda i eller är berättigade att införas i en av ISG godkänd Riksstambok.

de vars ursprung uppfyller ovanstående krav, om fadern eller modern är arabiskt fullblod (ox), vilka som regel är godkända av WAHO och uppfyller kraven för ISG:s Rahmen-Zuchtbuchordnung (RZBO). ISG beslutar om ev. undantag.

6.4 Grundstambokens indelning

Grundstambok avd Ia och Ib.

I dessa avdelningar införes häst som uppfyller härstamningskraven för shagya-arab enligt 6.3, och med minst 3 generationer fäder, dvs far, farfar, morfar farfarsfar, farmorsfar och mormorsfar som är införda i Hingstbok I.

För *avd Ia* gäller dessutom att minst 7 av de 16 förfäderna i fjärde generationen ska vara shagya-araber (max 9 ox).

För *avd Ib* gäller dessutom att mindre än 7 av de 16 förfäderna i fjärde generationen ska vara shagya-araber (10 -15 ox).

Grundstambok avd II

I denna avdelning införes häst som uppfyller härstamningskraven för shagya-arab enligt 6.3, men har mor i Stobok II och/eller har någon eller några av far, morfar eller mormorsfar i Hingstbok II eller dess bilaga.

Minst 1 av de 16 förfäderna i fjärde generationen skall vara shagya-arab/-er (10-15 ox).

(Sto med mor i Stobok II eller dess bilaga och far i Hingstbok I införes i Grundstambok avd I a eller Ib förutsatt att moderns far, farfar och morfar är införda i Hingstbok I eller dess bilaga).

Grundstambok avd III (tidigare II b)

I denna avdelning införes shagya-arab som uppfyller härstamningskrav enligt 6.3, men som ej kan införas i Grundstambok avd Ia, Ib eller II. Fadern skall vara införd i Grundstambok och uppfylla kraven för att hingst skall få användas i avel, enligt SH:s hingstreglemente. Minst 1 av de 16 förfäderna i fjärde generationen skall vara shagya-arab/-er. Sådan häst eller dess avkommor kan enligt ISG:s regler ej införas i Riksstambok.

6.5 Riksstambokens indelning

Indelningen i riksstamboken följer ISG:s regelverk RZBO.

Följande hästar 3 år eller äldre kan efter avelsvärdering införas i någon av Riksstambokens delar:

- Hingst / Sto införd i Grundstambok avd Ia eller Ib.
- Sto införd i Grundstambok avd II och med far i Hingstbok II eller Bilaga till Hingstbok II.
- Hingst / Sto av rasen arabiskt fullblod (ox) införd i av WAHO godkänd stambok

Hingstbok I

Minst 7 av de 16 förfäderna i fjärde generationen ska vara shagya-araber. Båda föräldrarna måste vara införda i Hingst- resp Stobok I eller dess bilagor. Erhållit en genomsnittspoäng på minst 7 och ingen delpoäng under 5 vid avelsvärdering. Godkänt bruksprov inom angiven tid krävs för varaktigt godkännande. Mankhöjd vid tidpunkten för avelsvärderingen, minst 154 cm.

Bilaga till Hingstbok I

Mindre än 7 av de 16 förfäderna i fjärde generationen ska vara shagya-araber. Båda föräldrarna måste vara införda i Hingst- resp Stobok I eller dess bilagor. Här kan också arabiska fullblodshingstar (ox) införas. För arabiska fullblodshingstar krävs ett godkänt bruksprov före användning till avelsändamål. I övrigt samma krav som för Hingstbok I

Hingstbok II

Minst 7 av de 16 förfäderna i fjärde generationen ska vara shagya-araber. Erhållit en genomsnittspoäng lägre än 7 vid avelsvärdering och/eller icke godkänt bruksprov.

Bilaga till Hingstbok II

Mindre än 7 av de 16 förfäderna i fjärde generationen ska vara shagya-araber. Här kan också arabiska fullblodshingstar (ox) införas. I övrigt samma krav som för Hingstbok II.

Stobok I

Minst 7 av de 16 förfäderna i fjärde generationen ska vara shagya-araber. Erhållit en genomsnittspoäng på minst 6 och ingen delpoäng under 5 vid avelsvärdering. Fäder upp till och med 3:e generationen (far, farfar, morfar, farfarsfar, farmorsfar och mormorsfar) införda i Hingstbok I eller dess bilaga.

Bilaga till Stobok I

Mindre än 7 av de 16 förfäderna i fjärde generationen ska vara shagya-araber. Här kan också arabiska fullblodsston (ox) införas. I övrigt samma krav som för Stobok I.

Stobok II

Minst 7 av de 16 förfäderna i fjärde generationen ska vara shagya-araber.
Erhållit en genomsnittspoäng lägre än 6 vid avelsvärdering och/eller fader införd i Hingstbok II eller dess bilaga.

Bilaga till Stobok II

Mindre än 7 av de 16 förfäderna i fjärde generationen ska vara shagya-araber.
Här kan också arabiska fullblodsston (ox) införas.
I övrigt samma krav som för Stobok II.

6.6 Ursprungsregistrerade i annan stambok

Shagya-araber som är ursprungsregistrerade i annat land, i av ISG godkänd stambok, införs i motsvarande avdelning i SShF:s stambok. Ev. avkomma följer samma system.

6.7 Byte av avdelning i stambok

Inga byten av avdelning inom respektive stambok kan ske för enskild individ.

7. REGISTER FÖR SHAGYAKORSNINGAR

Förfarandet vid registrering av shagya-korsningar sker enligt föregående hänförbara punkter..

7.1 Härstamningskrav

Den aktuella hästens fader ska vara införd i SShF:s Grundstambok och uppfylla kraven för att hingst skall få användas i avel, enligt SH:s hingstreglemente.
Häst införd i detta register är ej stamboksberättigad.